

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osmrtnice, in zahvale, poslanice in vabila po 1. — Oglasi denarnih zavodov mm po 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, manj pa 12. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Proč z iredentizmom!

Tudi površen opazovalec razpoloženja enega dela laškega javnega mnenja mora videti, da se pri njem v čezdalje jasnejših oblikah očituje široko zasnovano iredentistično gibanje. En del laške javnosti se ne more sprijazniti z rapalsko pogodbo in ni še zadovoljen s pridobitvami, ki mu jih je prinesla. Eni jo napadajo očitno in brez prikrivanja, drugi bolj spretno in manj javno. Poučno je s tega stališča predvsem zadržanje tržaskih nacionalističnih listov povodom vsakega, naj bo tudi najneznatnejšega incidenta v Dalmaciji. Ne zamudijo prilike, da bi ga ne izkoristili do skrajnosti. Kam to pelje, smo že pokazali s primeri iz zgodovine iredentizmov. Če nič drugega pa se tako vsaj umetno ustvarja in goji nekako vojno razpoloženje, ki onemogoča prijateljske odnose s sosedmi, a doma vsako pravo in obče koristno delo. Nevarnost, da se tako gibanje razpese, je tem večja, čim večja je potuha, ki lahko izhaja iz dvomnega ali nejasnega zadržanja uradnih krogov.

Naše stvarno in nepristransko presoja politike dosedanjih ministrov za zunanje zadeve — predvsem markiza Della Torretta — nam je vedno nakopavalo le hudo zamero in razna sumničenja. Mi se jih seveda nismo prestrašili. Tudi nas ne morejo omajati. Naše prepričanje je slej ko prej, da je bila vsa dosedanja zunanja politika Italije zgorela in naravnost škodljiva, ker je pokvarila in onemogočila dobre odnose z našimi sosednimi državami, predvsem z državami Malega spoznanja.

Škode, ki je nastala vsled takih umetno vzdrževanih razmer, nečemo več opisovati. Danes hočemo le naglasiti dejstvo, da so nekatera znamenja, ki kažejo, da se je začelo v tem pogledu v italijanski javnosti počasi svitati. Naše vpitje ni osamljeno. Seveda ne mislimo pri tem na naše tržiske »nadpatroite«. Oni so nepoboljšljivi. Politična strast in politično sovraštvo sta jih pripravili ob ves vid. Ako hočemo slišati kak pameten in trezen glas o vprašanjih, ki zadevajo v živo interese vse države in tudi interese naše dežele, tedaj moramo obrniti naša ušesa proč od Trsta. Izjeme so tako redke, da lahko govorimo o splošno veljavni pravili v tem oziru. S tem nečemo reči, da so tam doli v Italiji sami pametni ljudje. Nasprotno, redki so, kakor povsod. S tem večjim veseljem jih mora človek pozdraviti.

Zares pameten glas je povzdignil v tem pogledu pred kratkim veliki milanski list »Corriere della Sera«. V daljšem članku se bavi ta svetovni list s sedanjo vladno krizo s posebnim oziranjem na vprašanja italijanske zunanje politike. Je-li Italija, ki je bila velesila vojne, danes velesila miru, kakor so vsi imeli pravico in dolžnost predpostavljati? Tako se vprašuje »Corriere della Sera« ter dostavlja takoj, da bo bodoči minister za zunanje zadeve moral odgovoriti na to vprašanje z odločnim ne!

Italija je dosegla na washingtonski konferenci nekoliko sijajnih uspehov. Konferenca ji je priznala enakoveljnost s Francijo. Italija — pravi list dalje — pa se ne sme zadovoljiti s tem uspehom, kakor da bi šlo za kako odličje, temveč ga mora izrabiti v Evropi. Toda kamorkoli pogledamo na bližnji vzhod ali na bližnji zapad, povsod vidimo, da ravnamo z Italijo kakor z nekim pleonazmom (kakor s tistimi, ki je odveč). Zamerili smo se

Grikom in Kemal paši. Mali sporazum, ki bi se ne mogel niti zamisliti brez italijanske zmage, se krepča neodvisno od Italije ter se uveljavlja po svetu z nekakim preziranjem, ki vsebuje nekam sovražno grožnjo.

Kaj je temu vzrok? Po mnenju »Corriere della Sera« uganika ni težavna. »Kot mlad narod smo podvrženi — kakor vsi mladi — vplivu razmer in vplivu zgledov. Dopada se nam angleški imperializem, francoski nacionalizem in nemški nauk o pesti. Ničesar se nismo tako otresli kakor svojega lastnega temperamenta, ničesar se nismo tako prestrašili kot svojega poklica«. Toda temperament se ne da udušiti in poklic je močan kakor usoda. Ko je Italija stopila v svetovno vojno, je sledila svojemu pravega temperamentu. Glasu svoje zgodovinske misije je sledila tudi tedaj, ko je sklepala rapalsko pogodbo. Pozneje se je prestrašila in se je začela nekako sramovati svojega koraka. »Rajši smo hoteli biti prebrisani kot inteligentni in rajši smo hoteli veljati za megalomane kot pa za državne velikani ljudi.«

Le naj se pregledajo uspehi takega machiavellizma — zaključuje članek milanskega lista. Kje so naši odjemalci in naši prijatelji? Morda se mislimo zanašati na hvaležnost Ogrske, ki je po naši zaslugi dobila nazaj Oedenburg? Ali je pristop Rumunske k Malemu sporazumu dokaz, da je ta sporazum prijateljsko naklonjen nam? Bi li ne bilo bolje, da se vprašamo, kako je bilo mogoče, da se mu je pridružila celo Rumunska, na katero smo z gotovostjo računali? Iz tega sledi očiten pouk, ki naj bi ga moral novi minister za zunanje zadeve upoštevati in ki ga je milanski list formuliral v sledečem zlatega stavku: »Predvsem moramo napraviti konec brezvladju na Reki, zločini moramo obotavljati Jugoslavije, izvršiti in storiti izvršiti rapal. pogodbo. Malemu sporazumu moramo dati razumeti, da ni v našem interesu, da bi mu stavili pasti in ga skušali razdreti, temveč da ga hočemo videti močnega poleg sebe in idočega po poti, katere pelje k evropskemu sporazumu, ki bo večji kot Mali in Veliki sporazum skupaj.«

Tako je naslikal veliki milanski list sedanji zunanje politični položaj Italije. Slika se ne razlikuje v ničemer od slike, ki smo jo mi že nešteto krat podali v našem listu. Grehi markiza Della Torrette so tako veliki, da bi bila Italija zares država neverjetnosti, kakor smo rekli pred par dnevi, ko bi se ta mož zopet povrnil na svoje mesto. Z njim mora obenem pasti tudi politika sovraštva in imperializma. Sedanja dolgotrajna kriza bo spadala med najhujšote, kar jih je imela nova Italija, ako bodo njeni valovi zopet pokopali zdravi razum italijanskega naroda. Koristi Italije zahtevajo, da bodi njeno razmerje napram Malemu sporazumu skozinsko prijateljsko. To dejstvo ostane resnično, naj nas pristaši machiavellizma in Giuntovskega »tenderizma« magari stokrat preglasijo za sovražnike države.

Kdorkoli se zaveda ne samo pravih koristi Italije, temveč pravih koristi Evrope, mora pritrčiti velikemu milanskemu listu, mora odkritosrčno želeči, da naj spravi sedanjo dolgotrajna in mučna kriza na stolec ministra za zunanje zadeve moža, ki bo znal kljubovati temu škodljivemu iredentističnemu gibanju. Proč s sovražstvom! Proč z iredentizmom!

Italija

De Facta na delu za rešitev krize

RIM, 25. De Facta se je dal z vso vnemo na delo za rešitev krize. Bržkone se mu bo posrečilo sestaviti novo vladno, ker italijanske stranke, ki sicer vedno in ob vsaki priložnosti propovedujejo potrebo močne vlade, so končno vendar le bolj zadovoljne, če sedi na ministrskem stolu slabši, s katerim lažje barantajo. Tak slabši je skoraj po splošnem mnenju De Facta, ki je sicer Giolittijev prijatelj, a nima niti od daleč tiste moči in odločnosti, ki jo ima Giolitti. Ljudska stranka torej, ki se je odločno uprla Giolittijevi povrnitvi, se bržkone ne bo toliko upirala Facti, vsaj kolikor je razvidno iz dosedanjega delovanja tega novega kandidata. Facta je baje že dosegel sporazum med demokrati in ljudsko stranko in si ta ustvaril osrčje svoje nove vlade. Sedaj išče pri manjših strankah še ljudi za okvir. Ljudska stranka se je torej maščevala demokratom za njihov korak, ki je povzročil padec prejšnje vlade.

Medtem je zelo zanimivo, kar piše glasilo ljudske stranke »Corriere d'Italia« o vzrokih krize. »Dejstvo je — piše list — da je kriza nastala zaradi manevrov Giolittijeve skupine v demokratiški stranki. Ni bila torej ustvarjena od ljudske stranke, temveč proti njej. Dejstvo je, da se zadnja kombinacija Orlando - De Nicola ni posrečila zaradi odpora Giolittijeve skupine v demokratiški stranki.«

Pozneje ugotavlja list na podlagi člankov v giolittijevskih glasilih, da je imel Giolitti namen primiti s pomočjo Orlando in De Nicola ljudsko stranko za vrat. Ko je videl, da se ta dva politika ne strinjata z njegovim načrtom za ustvaritev enotne fronte proti ljudski stranki, jima je onemogočil vsako nadaljnje delo.

Zastopnik ruske vlade v Rimu Vorovski o izboljšanju francosko-ruskih odnosov

RIM, 24. »Paese« objavlja izjave Vorovskega, zastopnika ruske svetovske vlade o francosko - ruskem zblizanju. List primerja politiko Lenina s politiko Aleksandra III., ki je bila v silnem navzkrižju z angleško politiko. Posebno je azijska politika Rusije že eno stoletje sem vedno nalezala na angleški odpor. List ugotavlja, da je sedaj Francija država, ki je v Rusiji najbolj obsovana v vseh slikih prebivalstva o »mužiku« do delavstva po mestih in do propadlega ter protirevolucionarnega »knjaza«. Vendar list ne izključuje možnosti zblizanja med Francijo in Rusijo, ker Francija je že dokazala s sklenitvijo separatnega dogovora s kemalisti, da se ne briga dosti za splošne zavezniške koristi. Ravno tako bi se zgodilo lahko, da jutri sklene posebno pogodbo s sovjetsko Rusijo.

Po tem uvodu prehaja list na izjave Vorovskega. »Francosko - rusko zblizanje — je izjavil Vorovski — je danes še zelo težavna stvar. Res je, da obstajajo v obeh državah struje, prepričane o potrebi takega sporazuma. V Franciji gre predvsem za trgovce. Na vsak način pa ponavljam, da ni izgleda na možnost predstojnega sporazuma med Mosko in Parizom. Francija ne polaga orožja pred nami. Tudi naši pogoji za udeležbo na konferenci v Genovi jo ne prepričujejo o potrebi popustitve. Mi zahtevamo revizijo versailleske pogodbe, odškodnino za pomoč Franciji v vojni, odškodnino za meščanske vojne v Rusiji, izzvalne in vojne odškodnine, Judočica in Denjinka; površitev Besarabije, itd. Te zahteve ne morejo nikakor pospeševati francosko - ruskega sporazuma.«

Na pripombo, da Rusija s svojimi zahtevami še bolj obremenjuje Nemčijo, ker zahteva tudi s svoje strani vojno odškodnino in s tem podpira Francijo, je odgovoril Vorovski s smehom: »Nič ne verjamem v vojno odškodnino. Ako bomo morali v Genovi predložiti račun za škodo, ki je bila narejena Rusiji na mrtvih, na izgubljenih gubernijah itd., bo ta račun prekašal vse francoske terjatve nasproti nam. Ne sme se pozabiti, da gre odškodnina, ki jo mi zahtevamo za škodo, povzročeno od meščanskih vojen, le na račun Francije. Francija je edna država, ki se je uradno vtičala v vojne proti sovjetskemu režimu, vojne od raznih carističnih generalov. Pilula, ki jo bo morala Francija požreti, bo precej »grenka«.

Dopisnik lista »Paese« je nato opozoril Vorovskega na dejstvo, da se sovjetska vlada vrača k politiki carja Aleksandra III. Tudi politika sovjetske vlade je čisto azijska in protiangelska ter se ujema s politiko, ki jo je začela v Mali Aziji Francija. »Navidezno, da — je odgovoril Vorovski — toda ne sme se mešati politika Aleksandra III. je bila meščanska imperialistična politika, naša pa je proletarska imperialistična politika.«

Z ozirom na možnost sporazuma med Rusijo in Francijo spričo zgodovinskega dvoboja med slovanskim in britanskim svetom je izjavil Vorovski: »Ni mogoče! Francija ima svojo meščansko imperialistično politiko, dočim je naš imperializem gospodarski. Naš imperializem ima za podlago absolutno spoštovanje svobode vseh narodov, ki sestavljajo veliko zvezno republiko. In Francija, čeravno ščiplje britansko državo, razume, da bi polom te države pomenil tudi polom njenega meščanskega reda. Ona se zaveda zgodovinske važnosti njene države in ne more stopiti na našo stran.«

V »Matinu« je bilo objavljenih nekoliko pogovorov z uglednejšimi zastopniki sovjetske vlade — je zaključil Vorovski. Tudi z mano so se pogovarjali. Posebno Radekove izjave so naredile velik vtisek. Logično je, da smo spričo predstojne konferenice ublažili naše izjave o Franciji. Končno nimamo tudi nobenega povičja za mržnjo proti kakemu narodu. Videki bomo v Genovi, kaj se bo dalo narediti.«

Jugoslavija

Sestanek med Beneš in Ninčevićem v Bratislavi

DUNAJ, 25. »Neue Freie Presse« javlja iz Beograda, da se bosta Beneš in Ninčević sestala dne 28. t. m. v Bratislavi. Pogovorila se bosta o uspehih svojih potovanj v Pariz, London in Bukarešt.

Ukrepi proti rušilem valute

BELGRAD, 24. Finančno ministrstvo je snoči izdalo obširnejše poročilo, zakaj je francoski frank na belgradski borzi tako poskočil, tekem enega dneva kar za 50 točk. Po svojem organu je finančno ministrstvo doglalo, da je bila dne 21. t. m. na borzi zaključena prodaja 13.300 francoskih frankov. Kurz franka pa se je naslednji dan dvignil od 675 na 725. Po izvedbah so ugotovili, da je belgradska filijalka zagrebške Komercijalne banke omenjenega dne na borzi sklenila dva zaključka za kupnjo francoskih frankov, enega za 10.000 od Srbske gradjevalne banke in drugega za 3300 od Srbske zemeljske banke. Na podlagi ugotovljenih polzvedb je bila Gradjevalna banka kaznovana na 200.000 dinarjev globe ter ji je bila odvzeta pravica kupovanja z devizami in valutami. Odgovorni faktorji banke pa pridejo pred sodišče na podlagi zakona o pobijanju draginje. V finančnih krogih in

med belgradskimi trgovci je vzbudila ta kaznen veliko senzacijo. Udruženje bank je takoj protestiralo. Udruženje upa, da se stvar še enkrat preište.

Jugoslovenski poslanik v Vatikanu
BELGRAD, 24. Poslaniku v Vatikanu Bakotiću so bila odposlana akreditivna pisma, da jih predloži novoizvoljenemu papežu Piju XI.

Demonstracije v Dubrovniku proti pristajem Hrv. bloka

LJUBLJANA, 24. »Jutro« poroča iz Dubrovnika: »V tukajšnjem gledališču se je vršila sinoči impozantna skupščina, na kateri so vsi govorniki protestirali proti politiki hrvatskega bloka in proti bloškemu memorandumu, ki pomeni izdajstvo nad skupno domovino.«

Po zborovanju se je vršil manifestacijski sprevod po mestu s manifestacijami za državo in demonstracijami proti bloku in njegovi izdajalski politiki. Ko se je pomikal sprevod mimo stanovanja nekega blokaša je padlo iz nekega okna več strelcev, pri čemur je bilo več nacionalističnih omilincev ranjenih. V mestu vlada zaradi tega velikansko razburjenje in ogorčenje.

Čehoslovaška

Vojaški dogovor med Čehoslovaško in Francijo?

DUNAJ, 25. »Reichspost« javlja, da je bil sklenjen med Čehoslovaško in Francijo vojaški dogovor, po katerem se obe državi obvezujeta za dobo 50 let na vzajemno pomoč v slučaju nemškega napada.

Bolgarska

Italijansko delovanje na Bolgarskem

ATENE, 24. Atenski list »Eleutherios Typos« prinaša od svojega sofijskega dopisnika obširen dopis, v katerem javlja, da se vrše v Sofiji neprestano tajni diplomatski sestanki, ki jih vodi poseben italijanski delegat iz Rima. V načelu je že izdelan načrt za medsebojno zvezo Italije, Bolgarije, Madžarske in Albanije. Sedaj se vodi pogajanja le še o podrobnosti. Dopisnik atenskega lista trdi, da se bo zveza oficijelno sklenila in proglasila že letošnjo pomlad. Istočasno se izvrši tudi svečana zaroka bolgarskega kralja Borisa s hčerko italijanskega kralja Jolande. — Vesti o zaroki Borisa in Jolande so se pojavile že ponovno, a so jih doslej domentirali tako v Sofiji kakor v Rimu.

Francija

Francosko stališče napram razorožitvi na kopnem. — Načrt za oborožitev Zveze narodov

PARIZ, 25. V tukajšnjih krogih se je raznesla vest, da misli Lloyd George predložiti konferenci v Genovi načrt za razorožitev na kopnem. Temps piše k tej vesti, da bi se moralo napraviti temu vprašanju razlikovati dve vrsti armad: Ene, ki branijo ozemlja evropskih držav in druge, ki služijo za posadko prekomorskih teritorijev. Te poslednje ne bi mogle utrpeti nikakega zmanjšanja, medtem ko bi se lahko šele tedaj govorilo o razorožitvi armad - branjelice evropskih držav, ko bi na njih mesto stopila ogromna obrambna sila, ki bi onemogočila katerikoli napad in znala uveljavljati pravico med narodi. List spominja, da je Francija že leta 1919 nastopila s predlogom za oborožitev Zveze narodov in zaključuje, da bi se moralo danes zopet razmotrivati o tem načrtu.

Konferenca za določitev apanaže bivšemu cesarju Karlu

PARIZ, 25. Predsednik poslaniške konference Cambon je sklical včeraj zastopnike Male entente, ki bodo določili apanažo za bivšega cesarja Karla. V splošnem so se vse države izrekle za prispevanje k tej apanaži in bodo na prihodnji seji sklenile višino prispevkov posameznih držav.

Landru pod giljotino

PARIZ, 25. Sinoči ob 20 se je raznesla po Parizu vest, da je Müllerand zavrnil Landrujevo prošnjo za pomilostitev. Takoj na to so se videle gručevalistov na boulevardu Clemenceaua, kjer se je imela izvršiti obsodba. V kavarni pri justični palači je sladalo živahno vrvenje skoro vso noč, vsilado so se vse mogoče govorice. Zjutraj ob 3'30 se je pripeljal krvnik Deibler s svojim orodjem in začel takoj svoja opravila v običajno natančnostjo. Ob 4'30 so vstopili v Landrujevo celico prvi državni pravdniki, odvetnik Moro Gafferi, ravnatelj zaporov in duhovnik. Landru je takoj razumel namen tega obiska in ni čakal na običajne besede: »Landru, Vaša prošnja za pomilostitev je bila zavrnjena. Dajte si pogum! Po tolažilnih besedah svojega odvetnika se je Landru spovedal. Rekel je, da se je njegov duh zelo pomiril po obisku njegovih dveh otrok in še enkrat poudaril svojo nedolžnost.

Točno ob 6 so se odprla železna vrata zaporov. Prikazala sta se pravdniki republikanske in odvetnik, za njima je prišel Landru med dvema pomožnima krvnika. Njegova glava, plešasta in svetla, ni imela več človeške podobe. Brez besed je usmeril svoje korake proti morišču, položil glavo v »lunette«, sekira je padla in pravici je bilo zadoščeno. Truplo je padlo v koš in bilo položeno na črn voz. Sprevod njegovega pogreba je spremljal oddelek konjenice.

Landru je padel v grob in njegov miserij — tudi.

Anglija

Lloyd George odpotoval v Boulogne

LONDON, 25. Včeraj je odpotoval Lloyd George v Limpo, kjer je tudi prenočil. Danes ob 10'40 bo odpotoval v Calais in od tam v Boulogne, kjer se snide s Poincaréom. Najbrže se povrne v London v ponedeljek zjutraj.

Atentat na princa Galeskega v Indiji. — Novi krvavi nemiri

PARIZ, 25. Danes sta bila izstreljena dva strela proti avtomobilu princa Galeskega med Delhijem in Patiado. Atentat se je ponesrečil. O zločincih ni nikakega sledu. — V okraju Cascairghat Tabsil je prišlo do novih nemirov, kjer je bilo ubitih 15 oseb in mnogo ranjenih. Med mrtvimi so tri policisti. Na lice mesta so došla ojačenja.

Lloyd Georgev predlog za desetletno premirje

LONDON, 25. Diplomatični sodruinik Dayli Cronicleja je zvedel, da misli Lloyd George predlagati v Genovi splošno premirje vsej Evropi za dobo 10 let. Ta leta počitka bi morale evropske države izkoristiti za delo obnove, miru in za ustajenje financ, trgovine in industrije. Vse države bi se obvezale, da ne bodo v tej dobi napadle nobene druge države in se bi tako molče sporazumele za začasno razorožitev na kopnem.

Nemčija

Nemški izvedenci poidejo v Rusijo

BEROLIN, 25. Vsled pogajanj v Berolinu med zastopniki Nemčije na eni in Krasinom in Radekom na drugi strani bo v kratkem odpotovala v Rusijo dvanaestorica nemških izvedencev, ki bo proučevala na licu mesta ruske gospodarske in trgovske razmere in način uvoza nemških proizvodov. Pogajanja se bodo nadaljevala v Moskvi.

Španska

Portugalska vlada se je povrnila v prestolico

MADRID, 25. Zadnja poročila iz Lizbone z dne 22. in 23. pravi, da je portugalska vlada zapustila svoje utrjeno zavetišče ter se povrnila v Lizbono. V mestu vlada popoln mir. Vojaštvo prihaja iz raznih mest za ojačenje garnizije prestolice. Vojni minister je razpostavil na raznih strateških točkah mesta 15.000 mož in 80 topov. Vojna ladjedelnica je zastražena s težkimi in lahкими baterijami. Ministrski svet je imel pod predsedništvom Almeida ob navzočnosti vojaških oblastev več sej, kjer je razpravljal o položaju. Iz dežele prihajajo vesti, da vlada povsod mir in red. Istotako poroča angleški poslanik iz Lizbone, da je armada na strani vlade.

Naš narodni davek

Zelja po ureditvi društvenega življenja je rodila tudi misel sistematičnega pobiranja prispevkov v narodne namene. Narodne zbire preteklega leta, kakor »Podporna akcija za istrske žrtve«, »Tiskovni sklad Edinosti«, »Obrambni sklad«, so dokale, da naše ljudstvo mnogo in rado žrtvuje v narodne namene. Ne dvomimo, da bi se dali doseči še večji uspehi vkljub vsemu siromastvu, v katero je zapadel naš narod, ako se nabiranje narodnega davka smotreno uredi. Vsaka podporna akcija naj bi bila urejena tako, da dobi darovalec potrdilo za vsak darovani znesek in je nabiralcu dana možnost vsak čas dokazati koliko je nabral in v kakšen namen je bil določen nabrani denar. Nabiralce bi bil tako zavarovan proti eventualnemu sumničenju kake nepravilnosti v računih. Na ta način bi se tudi krog darovalcev in nabiralcev znatno razširil.

Izmed vseh naših narodnih mizerij je naša šolska mizerija največja in zasluži gotovo vso pažnjo celokupnega naroda.

Naša šolska družba kot najbolj prizadeta, si je smatrala v dolžnost temeljito proučiti vprašanje narodnega davka ter si je postavila nalogo pridobiti čimvečji svot, prepotrebni za njeno uspešno delovanje. Urediti pa hoče nabiranje narodnega davka tako, da bo narod čim najmanj občutil težo tega bremena. So gotovi sloji, ki se pritožujejo, da se samo oni vedno nadlegujejo, pri vsaki akciji, medtem ko se drugi, ki bi lahko mnogo več žrtvovali, znajo skrbno izogniti vsakemu narodnemu davku. Temu je treba vsekakor odpopmoči. Priučiti je treba take mladenčce k vsaj malim žrtvam v obče dobro, ravnanje se po geslu: zрно do zrna pogača, kamen do kamna palačal. V ta namen je naša šolska družba založila lične nabiralne bloke, kateri so porabni za vsa društva, za vsako narodno zbirko, za vsako priliko in vsakršne razmere. V blokih so potrdila za različne zneske, n. pr. lir — 50, 1, 2 in 5. V Bloku je vezanih pobotnica in skupni vrednosti 50 ali 100 lir. Bloki v vrednosti po 50 lir stanejo lir 2'50, bloki po 100 lir pa lir 5, tako, da vsako društvo plača že z nakupom bloka mal prispevek naši velevažni šolski družbi.

Prosimo vsa društva, kulturna in strokovna, vse odbore ki reflektirajo na narodno radodarnost, da si naroče te bloke. Bloki se večjejo po naročilu s pobotnicami enotne vrednosti ali z mešanimi, v vrednosti po 50 ali 100 lir.

Celokupni naš narod pa prosimo, da vedno in povsod zahteva za vsak v narodne ali dobrodelne namene izdan znesek — potrdilo iz bloka, na katerem je društvena štampiljka in podpis dveh odbornikov dotičnega društva. Potrdila nosijo v sredini z veliko črko označeno vrednost, na vrhu pa napis »Narod sebi«. — Nadejamo se, da bo naš narod razumel dober namen naše šolske družbe ter jo podprl v njenem stremljenju.

Mali sporazum in Genova

Usodna napaka Nemcev v avstro-ogrski monarhiji je bila, da so hoteli sami vladati v državi, kjer so bili oni v manjšini. Za to samoblastno politiko niso imeli nikakega opravičila. Bahažen z nemško kulturo, ki da vzdržuje državo, jih je delalo skrajno antipatično pri ostalih narodih in je vzbuja- lo v teh silen odpor in tudi sovraštvo proti njim. Neglede na kulturne razmere pri ostalih nemških narodih, ki so tudi zlasti v zadnjih desetletjih uspešno tekmo- vali z Nemci, so vendarle Čehi ne nad- krijevali Nemce v vseh kulturnih pano- gah, pa vsaj stali z njimi na isti višini. Sa- mo s tem razločkom, da se češki narod dvignil tako visoko z lastno močjo in v večni narodni borbi proti vladajočemu nemštvu, ki je imelo na razpolago skoraj ves državni aparat. In proti takemu žila- vemu, zavednemu, pridnemu, kulturne dobrine ustvarjajočemu narodu, s slavno zgodovino in preteklostjo so se bivši av- strijski Nemci vedli skrajno breobzirno. Potisniti so hoteli v ozadje ta narod, ki je bil po svojih sposobnostih poklican, da bi igral vodilno vlogo v državni avstrijski politiki, hoteli so prikriti njegovo kulturno stopnjo pred ostalim svetom, da bi mogli opravičiti svojo krivično in nasilno politiko proti njemu.

To zgrešeno politiko avstrijskih Nemcev je občutila vsa država, ki je bolela na tem sporu že desetletja. In ko je izbruh- nila svetovna vojna, je dober del češkega naroda sabotiral avstrijsko vojsko, njegovi sinovi so se borili v sovražnih vrstah Av- stro-Ogrske, protiaustrijska propaganda avstrijskih Čehov doma in v inozemstvu je končno pomagala rušiti temelje majajoče se habsburške države. In da je prišlo do popolnega razpada te države, gre med vsemi ostalimi avstrijskimi narodi Čehom največja zasluga. Tako so Čehi prevzeli vodilno vlogo v končnem boju avstrijskih narodov za osvobodjenje. Med temi narodi so imeli zlasti Čehi mnogo prijateljev in znancev v velikem sporazumu. To je bila posledica uspešne medvojne vnanje češke politike, tako da zamoremo reči, da se je češka država v pravnem zmislu spetela že v prvih vojnih letih.

Narodna samostojnost v okviru današnje Čehoslovaške države je v prvi vrsti sad stoletnega kulturnega dela celokupnega češkega naroda. In ko se je mlada država postavila na lastne noge, je sijajno pre- stala vse izkušnje, ki jih je stavila vanjo nova doba polna zapletenih vprašanj. Srečo- no je prestala boljševsko krizo, rešila vsaj v glavnem spor z nemško manjšino v državi, se podala na obnovitveno delo in si začrtala jasne politične smeri bodisi z ozirom na notranje kakor tudi na vnanje razmere.

Vnanja politika Čehoslovaške republike je mogla zato dovesti do dobrih uspehov. In danes, v očigled predstoječe genovske konference, vidimo, da je prevzel dr. Beneš, vodja čehoslovaške vlade, veleodgo- vorno nalogo pripravi prijateljske so- sedne države za skupni in sporazumni na- stop v Genovi. Zopet so torej Čehi, ki so prevzeli vodilno vlogo v nasledstvenih dr- žavah za doseg one sloge v glavnih vpra- šanjih, ki je neobhodno potrebna, ako naj te male države kaj dosežejo.

Mali sporazum, ta zveza nekaterih na- sledstvenih držav, pa bo postal kmalu Ve- liki sporazum, kakor vse kaže. Če je res, da se bosta predpogajaj v Belgradu ude- ležili tudi Grčija in Poljska za morebitni sporazum z ostalimi člani Malega spora- zuma, potem imamo v tem predznake, da so vse te države na najboljši poti k resni- čni stalni zvezi. In taka skupina držav, ki jo vodi ena vnanje-politična smer, za- more nastopiti v Genovi z vsem poudar- kom in uveljaviti zahteve posameznih dru- žabnic. In da je prišlo do tega, za to gre zopet zasluga spretni politiki dr. Beneša.

Dr. Beneš se je pred kratkim mudil v Parizu in Londonu. In to v času, ko traja dalje prikrit spor med Poincaréjem in Lloydom Georgesom o vprašanju genov- ske konference. Takrat se je govorilo, da je dr. Beneš zahteval, naj bi pri preliminar- ni konferenci bil zastopan tudi Mali spo- razum. Govorilo se je tudi, da je Francija pridobila dr. Beneša za odgoditev genov- ske konference. Ne oziroma se na resni- čnosti teh govorov, je vsakomur jasno, da stremi Beneševa politika v okviru Malega sporazuma za tem, da se ta postavi na lastne noge, da se bodo mogle nasledstve- ne države pogajati z mogočnimi vladami treh velesil kot enake z enakimi, kar ni bilo dosedaj. Male države vsaka zase ne morejo voditi lastne politike, ampak mo- rajo biti v službi mogočnega sveta trojice ali četvorice v Parizu in Londonu. Največ, kar morejo te države je, da skušajo po- večji ali manjši sposobnosti svojih diplo- matov izrabiti spore med gospodujočimi velesilami. V sled tega je vnanja politika malih držav, ki si niso znale postaviti jas- nih smotrov, le odmev nesoglasij v taboru velikih.

Češki državniki se tega dejstva prav dobro zavedajo. Tudi so zemljepisni po- ložaji kakor tudi narodnostne razmere v Čehoslovaški take, da potrebuje ta država morda več kakor nobena druga med na- sledstvenimi državami popolno svobodo v vnanji politiki, ki naj ne bo le privesek francoske, angleške ali italijanske diplo- macije.

Posebno z ozirom na predstoječo genov- sko konferenco je osvobodjenje iz nelju- bega protektorata v interesu češke a tudi drugih nasledstvenih držav. V enem zadnjih člankov smo povedali, zakaj se bra- ni Francija tako trdovratno genovske konference. Pod nobenim pogojem ne bodo Francozi pustili, da pridejo v Genovi v

razpravljanje točke versailleske pogodbe, ki mora ostati nedotaknjena. Narušenje ene same točke pogodbe utegne podreti vso versaillesko pogodbo.

Na genovski konferenci se bo razprav- ljalo o obnovi Evrope. Šlo bo torej za go- spodarska vprašanja. Vemo pa, da hočejo ravno Angleži vtisniti konferenci političen značaj. Oni pravijo, da je rešitev političnih vprašanj predpogoj gospodarski obnovi. Le mirni politični odnosi morejo ustvari- ti med posameznimi narodi in državami tisto medsebojno zaupanje, ki je neobhod- no potrebno za vzpostavitev normalnih go- spodarskih stikov med njimi. Na konferen- co pridejo pa tudi države, ki so utrpeli teritorialne izgube. Prav mogoče in ver- jetno je, da bodo ravno te države podpi- rale v Genovi takozvano angleško poli- tično miru ter da bodo skušale doseči zase zboljšanje mirovnihih pogodb. In v tem slu- čaju bi prišle s predlogi, da se izvede tudi revizija teritorialnih klavzul v pogodbah. V tem oziru zanima Mali sporazum zlasti stališče Nemške Avstrije in Ogrske. Obe omenjeni državi ugotovita prinesiti pred svetovni zbor v Genovi take zahteve po teritorialnih izpremembah, zlasti če jih bo v tem oziru podpirala kakšna velesila. Po- leg tega pa seveda bi prišla v razpravo tudi druga politična vprašanja, ki so živ- ljenjske važnosti za države Malega spora- zuma. Zato je vsakomur jasno, kako ve- like važnosti je skupni nastop Malega spo- razuma na konferenci za vse njegove članice. Predgovorom med Čeko in Jugosla- vijjo v Ljubljani bo sledila konferenca celo- kupnega Malega sporazuma v Belgradu. Brez dvoma se bo dr. Beneš posredilo ustvariti enotnost Malega sporazuma v glavnih smereh, ki naj ga zastopajo te na- sledstvene države v Genovi.

Zadeva Burgenlanda, neprestani razme-

jitveni spori med Madžarsko in Jugoslavijo, skoraj nevtiralno zadržanje velesil povod- dom Karlovega puča, to so za Mali spora- zum take silne pobude, da bo imel dr. Be- neš ugodna tla pri svoji politiki po zdru- ženju prizadetih.

Ne glede na dr. Benešovo vnanje poli- tično delovanje moramo ugotoviti, da ima Mali sporazum mnogo skupnih interesov s Francijo, posebno z ozirom na nerušljivost mirovnihih pogodb. Vendar pa nas z Nemci vežejo gospodarska vprašanja. Zato je jasno, da ne morejo nasledstvene države Malega sporazuma slepo slediti francoski Nemcem sovražni politiki. Tu se bo mo- rala prej ali slej uveljaviti samostojnost vnanje politike Malega sporazuma. V ru- skem vprašanju se zlasti slovanske države ne morejo brezpogojno vpreči v voz skraj- ne protiruske politike sedanje francoske vlade. V koliko se bo posredila ta osamo- svojitev Malega sporazuma v tako važnih svetovno-političnih vprašanjih nam poka- že bližnja bodočnost. Za danes moramo ugo- toviti, da se vse dr. Benešovo delovanje vrši brez Italije. Italija, ki bi po svoji pre- teklosti in po svoji zemljepisni legi mogla biti v resnici vodnica v krogu nasledst- venih držav Malega sporazuma, se je po za- slugi svojih nespretnih in kratkovidnih di- plomatov odtujila slovanskemu vzhodu. S svoje strani moramo obžalovati, da je Ita- lija zaigrala svoj vpliv na jugu in severu nekdanje avstro-ogrške države. Prijateljs- ka in dobrohotna vnanja politika bi bila zares služila vzpostavitvi Srednje Evrope. Vsakdo pa mora priznati, da bi bila imela Italija od take politike največ koristi.

Zadnje vesti nam poročajo, da se je mo- rala genovska konferenca preložiti. Ni predmet današnjega članka razmotrivati o tem dogodku, toliko pa naj pripomnimo, da kaže ta dogodek, da se vrše hudi za- kulinski boji za in proti konferenci in za njen program. In v tej zakulinski borbi igra tudi politika dr. Beneša važno vlogo.

Pereče vprašanje :

Ustanovitev Dijaške matice

Vojni vihar, ki je divjal skozi pet dolgih let, je podrl do tal vso evropsko zgradbo. Stare močne in velikanse države so se razkrojile, in iz njihovih razvalin so vstale nove tvorbe z novimi cilji in novimi ljudmi.

V telo našega naroda je zarezal vojni nož globoko brazdo. V južni Sloveniji in na Primorskem je razrezal naše ljudstvo sko- raj čez polovico. Tostran brazde, v Ju- lijski Krajini, nas je ostalo nad pol milijona. Zastoj bi bilo trditi, da nas je nova usoda našla pripravljen. Vse naše prejšnje živ- ljenje in stremenje je bilo vsmerjeno v drugačno smer. V vseh slojih našega ljud- stva je nastala zmešnjava, zahteva po ta- kojšnji prilagoditvi pa je naše ljudstvo le še bolj zbegalo.

Težko se je bilo prilagoditi novim raz- meram, toda prilagoditi se jim moramo. Odkodena veja smo, ki mora začeti živeti samostojno življenje. Nad pol milijona nas je, kompaktna masa smo, ki ima vse po- goje za samosvoje kulturno in gospodarsko življenje, ki je moramo — zastoj bi bilo to zanikati — spraviti v sklad z zahte- vami našega novega položaja, z interesi in z mejami naše nove države. Toda naveza- ni smo sami na se. Povejmo kar odkrito: upanje v kako pomoč od zunaj v našem kulturnem in gospodarskem življenju bi bila nezmisljena lužnja, ker je to v navzkrižju z našo državno pripadnostjo; pričakovanje kake pomoči od naše nove države v na- šem kulturnem in gospodarskem stremle- nju je še prezdono. Naša nova država preživlja zgodovinsko krizo. Na eni strani ni navezana na tuje rodno ljudstvo v svojih mejah, na drugi strani pa še ni dokončan med našimi sodržavljani ljuti boj, ki se je vnel takoj po vojni. Ko bo ta boj dokončan, bo morda tudi nam življenje lažje; dotlej pa se smemo zanašati le na svojo moč. Ustvariti si moramo sami trdno podlago za samosvoje kulturno in gospodarsko življe- nje.

In tu prihajamo do vprašanja, ki je za nas pereče življensko vprašanje. Gre za naše dijaštvo, od visokošolske do učenca ljudske šole, od jurista do učiteljskega, od medicina do dijaka obrtne šole, od fi- lozofa do mlekarja in vrtnarja. Ne gre za ustvarjanje doktorjev ali trgovcev, da bi si ti lažje služili vsakdanji kruh s peresom, nego kmet z motiko, gre za smotreno vzgojo naraščaja za vse stroke življenja, ker — ponavljamo in poudarjamo —: če hočemo živeti svoje kulturno in gospodarsko življenje, si moramo sami ustvariti po- dlogo za to. Pri akciji, ki jo začnemo, ni prizadet samo odvetnik ali profesor, pri- zadet je ravnotako delavec in kmet, skrat- ka: ves naš narod. Naše visokošolsko di- jaštvo je sedaj razkrojeno in razbegano na vseh straneh sveta, po sedmih in več državah, brez stikov z domovino, brez moči od domovine, brez upov v domovino. Naše srednješolsko dijaštvo je razkrojeno po dveh in treh državah, brez sistema, brez dovoljnega podpiranja. Dijaštva stro- kovnih šol imamo malo in še to je poiz- gubljeno. Ves dosedanj trud, vse doseda- nje žrtve — in bile so velike — so malo zalegle, ker so bile brez sistema. Sprčo takih razmer ni čuda, da se 90% dijaštva, ki je izšlo iz ljudstva, ne vrača več med ljudstvo. Za nas je razen tega izgubljeno ogromno število dijaštva, ki študira v ino- zemstvu. Naj omenimo le filozofo. Vsi fi- lozofi, ki študirajo v inozemstvu, so za nas izgubljeni, ker v Italiji so priznane le di- plome italijanskih filozofskih fakultet. V doglednem času bo veljalo gotovo isto tudi za juriste in dr. Mora se torej ustvariti or- ganizacija, ki primene v to vprašanje red,

ker mi si ne moremo privoščiti luksusa, da razpijemo svoje energije. Stroke, ki se morajo študirati v Italiji, če se hoče v Italiji izvrševati dotični poklic, naj se študi- rirajo na italijanskih univerzah, katerih mnogo uživa svetovni glas. Imelo bo to dvojno prednost: spoznavali bomo svoje sodeželane in njihovo kulturo, oni pa nas in našo kulturo. Nihče ne bo utajeval po- trebe spoznavanja države, v kateri živi. S tem, seveda, nočemo reči, naj se študij dijakov omeji izključno le na italijanske šole, ker se zavedamo vsestranske koristi, ki jo prinaša nekoliko semestrov, prebitih na večjih univerzah v inozemstvu.

Potrebna je torej organizacija, ki bo pre- vzela vodstvo vsega dijaškega gibanja in financiranja dijaškega gibanja. Svoji cilj ki moremo doseči le z omogočanjem eksisten- ce dijaškemu naraščaju in z obvezo tega naraščaja, da posveti svoje delovanje ljud- stvu, katero mu je pomagal na noge. Sredstvo za doseg tega cilja vidimo v primerno urejeni gospodarski orga- nizaciji, ki predpostavlja sodelovanje in podpiranje naših stremenj s strani narode- cele. Dosedanje podporništvo ne ustreza svojemu namenu, ker mu primanj- kujejo materialna sredstva, ker ni prave smotrenosti pri podeljevanju podpor in mu podpiranci ne nudijo nobene garancije, da bodo tudi izpolnili v njih stavljenе nade. Podporništvo, ki naj v bodoče zadosti stav- ljenim zahtevam, mora biti materialno do- bro fundirano, smotreno in mora imeti ga- rancijo, da bodo podpiranci po dovršenih študijah izrabili svoje znanje v korist na- šega ljudstva. Zato je treba postaviti podporništvo na gospodarsko in ne, kakor je bilo doslej, na izključno dobrodelno podlago. Ta namna pa se more doseči po našem mnenju le z ustanovitvijo dijaške gospodarske organizacije, v kateri bo centralizirano vse podporništvo. Financi- rala bi se ta »Dijaška matica« z deleži, da- rovi, zbrkami, prireditvami itd.

Da more taka organizacija doseči sijajne uspehe, nam priča že dejstvo, da je n. pr. na Poljskem taka dijaška zadruga, da se je ustanovila z nematnim kapitalom, otvo- rila v malo letih celo svoj sanatorij!

Prepričani smo, da bo vsa naša javnost spoznala ogromno važnost dijaškega vpra- šanja v Jujski Krajini in prosimo zato vsakogar, ki se za stvar zanima, da pove o tem svoje mnenje in predloge v »E- dinosti«, ki nam je dala vljudo v ta namen svoje stolpce na razpolago.

Slov. akad. ler. društvo »Balkan«.

Radi objavljamo pričujoči članek, s katerim se je sprožilo eno najvažnejših vprašanj, ki so se pojavila po anekdoti. Mislimo, da bo ta in- iciativa naših dijakov zanimala vso našo jav- nost. Kakor vsaka nova spodbuda, tako se mora tudi ta skrbno proučiti, v sled česar je prepričano, da pride do izraza čim več mnenj. Kakor smo že objavlili, bomo z našim listom ali tej akciji radi na roko. Saj gre za našo šolsko celotnost, ki je posebno v se- danjih težkih časih potrebna pomoči v nasvetu in dejanju.

Vsi dijaki srednješolski (tudi učiteljski- ni- ki) se vabijo, da se udeležijo v čim naj- večjem številu sešanka, ki se vrši danes ob 10'30 v gostilni D. K. D. pri Sv. Jako- bu. Ker se gre za organizacijo srednješol- cev, je dolžnost vsakega dijaka, da se za- gotovo odzove temu vabilu. — Sklicatelj.

Dnevne vesti

Trgovska pogodba med Nemčijo in Jugo- slavijo. Neki B. Mainieri se silno hudeje v »Pic- colo«, ker je Jugoslavija sklenila trgovsko pogodbo z Nemčijo. Nemčija da ima pred očmi veliko poljedelsko in rudniško bogastvo Ju- goslavije in ga hoče izkoristiti. Zato je hitela, da sklene trgovsko pogodbo z jugoslovnsko državo. Res je sicer — pravi — da so tudi druge države — in tudi Italija — sklenile med seboj take pogodbe. Ali nobena nima take po- membosti, kakor jo ima ta, sklenjena med Nemčijo in Jugoslavijo. Pri tem se boji tudi za naš Trst. Pangermani da se niso odrekli svojih nakani glede Jadrana. Se vedno mislijo na to, da bi iz Trsta napravili južni Hamburg. Mainieri očita Jugoslovenom nehvaležnost, kajti Italija jim je v prvi vrsti priborila svobodo in neodvisnost. Italija potrebuje pridel- kov in surovin, na katerih obiluje Jugoslavija. Zato pa bi mogla biti poslednji dobavitelj mo- go izdelkov, ki jih mora kupovati v drugih krajih po visokih cenah.

Na to pravi Mainieri: Sporazum med Italijo in Jugoslavijo je bil torej možen in bi prinesel obema narodoma večje koristi, nego jih bo imela Jugoslavija od trgovske pogodbe z Nem- čijo. Vendar da je Jugoslavija zavzela nasproti Italiji preveč sovražno stališče. Pri tem da si Jugoslavija celo domišlja neke pravice do Trsta, Gorice in Reke! Potom svojih listov in svojih najavtoritativnejših mož obkleva Ju- goslavija Italijane z grožnjami in klevetami. Te klevete sicer ne zadevajo Italije vendar pa da morejo ti mali medsebojni spori provzročiti veliko škodo obema narodoma, ki sta se od- rekla delu svojih aspiracij, da sta mogla skle- niti rapalsko pogodbo, ki naj bi odprla novo dobo soglasja in miru, pravic in blaginje. Mainieri vprašuje: Ali naj ta pogodba ostane le kos papirja brez vrednosti? Na koncu piše, da je Jugoslavija, sklenivši trgovsko pogod- bo z Nemčijo, ubrala pot diametralno na- sprotno, ki jo je dovedla do svobode in ne- odvisnosti. Vsič vsemu temu pa želi Jugosla- vijci iz vsega srca, da bi se ne morala kesati radi postopanja tistih, ki mislijo, da na tak način varujejo življenske interese svoje do- dovine. Zakaj vendar Jugoslavija — vzdika Mainieri — tako prezira Italijo?

Mi soglašamo popolnoma z željo pisca, da bi prišlo med obema državama do medseboj- nih odnošajev, koristnih za obe strani. In ob- žalujemo z njim, da se to še ni zgodilo. Me- nimamo pa, da bi moral vprašati tudi sam sebe, zakaj je prišlo tako, da je Nemčija prehitela Italijo s sklepom trgovske pogodbe z Jugo- slavijo? Ali ni vzrok temu tudi v zamudah in nedostatku italijanske diplomacije? Ker se gosp. Mainieri že sklicuje na rapalsko pogod- bo, in se hudeje, da ni donesla zaželenega razmerja med Italijo in Jugoslavijo, naj ga opozorimo, da odstopiva Bononijeva vlada ni hotela priznati veljavnosti vse vsebine ra- palskih dogovorov! Mari se mu ne zdi, da je ravno to dejstvo precej neugodno vplivalo na razpoloženje. Da se je rapalska pogodba iz- vedla v določenih rokih v vseh svojih točkah, bi stvari morda danes stale drugače in morda bi se ne čuli jadikovane, ker je Nemčija pre- hitela Italijo s trgovsko pogodbo z Jugoslavijo!

Vladavina Salate in vprašanje pokra- jinske avtonomije. Nemška tirolska ljud- ska stranka je na svojem zborovanju dne 19. t. m. sprejela sklep, ki »z začudenjem« ugotavlja dejstvo, da je vlada pokrajinsko komisijo, ki naj bi do 15. februarja pre- ložila načrt za avtonomijo dežele, samo enkrat sklicala na posvetovanje, v sled ča- sar ni mogla zadostiti svoji nalogi! — Ta primer govori pač dovolj zgovorno, kako malo resno misli Salatova vladavina na uredbo pokrajinskih avtonomij!

»Piccolo« vedno — dosleden. Pred ne- koliko dnevi je trdil »Piccolo«, da je Bel- grad najdražje mesto in da je tam največja draginja na svetu. V svojem večernem iz- danju od petka pa trdi, da najdražje mesto na svetu je — Pariz. »Piccolo« je vendar- le vedno točen obveščevalec svoje jav- nosti.

Izvolitev tržiškega župana potrjena od kralja. V petek je kraj s odlokom potrdil izvo- litev dr. Pitacco Jurija za tržiškega župana.

Tretja seja pomorsko - železniškega od- seka pokrajinske posvetovalne komisije. Pomorsko - železniški osek pokrajinske posvetovalne komisije je imel včeraj svojo tretjo sejo pod predsedništvom kom. Co- sulich Oskarja. Osek se je izjavil proti opustitvi brezvolkov Trst - Monakovo čez Podbrdo, razpravljal o ureditvi ob- mejnih postaj in o pomenu trbiške zveze za promet s Trstom in končal svojo sejo z načrtom za bolj naglo zvezo med Trstom in Rimom.

Izvolitev odbora mestnega sveta. Včeraj se je vršila seja mestnega sveta. Imenovanje Da- nielisa za mestnega svetnika na mesto izvo- ljenege Sabbadin Renata je bilo razveljavlje- no, ker je bil bajt Danielis pred in tekmo- vojne avstrijskanec. Nato so se vršile volitve v odbor, kjer so bili izvoljeni sledeči mestni svetniki: Karl Arch (dem.), dr. Silvij Battiste- la (fasiist), prof. Ludovik Bradiotti (dem.), Ni- kolaj Costanzo (nac.), Ksaverij De Francesca (rif.), Josip De Grandis (fasiist), Angel Fano (fasiist), inž. Hubert Fonda (fasiist), Hubert Gianfr. (fasiist), dr. Edmund Hoebert (nac.), dr. Marij Mordo (nac.), Ulrik Robba (nac.), dr. Avgust Stocca (rif.), inž. Ivan Widmer (fa- siist), dr. Marij Stocca (dem.).

Predlog Cavarocchia za podporo 500 tisoč lir za mestne brezposelne je bil zavrnjen od večine, ker se mora ta zadeva natančneje pro- učiti. Nato je bila seja zaključena.

Mirna demonstracija brezposelnih po- morsčakov. Včeraj, malo pred poldne so se začeli zbirati pred poslopjem pomorske vlade brezposelni pomorsčaki, ki so nato odkorakali v spredu proti trgu dell'Unità in nato po tekalšču V. E. III. Pomor- ščaki so nosili napise: »Hočemo dela!« »Hočemo kruha!« itd. Med potjo ni prišlo do incidentov. Za demonstrantji je stopal oddelek kr. stražnikov. To je že druga demonstracija brezposelnih pomorsčakov v tem tednu.

Odkrita beseda! Prejeli smo iz vrst naših či- tatelev: Z bolesto opazujem zadnje čase, kako se je naš narod — osebno mladina — oprijela s posebno strastjo plesa! Danes vse- vprek pleše! Plešejo pred šolsko dobo otroci, plešejo šolski otroci, plešejo mladeniči in de- kleta, plešejo možje in žene! Res je, da smo v pustnem času, in da se v tem času pleše več kakor navadno, toda ta kuga se je raznesla in

razpasla od »odrejenja« to je od leta 1918! med naš narod v taki meri, da presega že vsa meje! Ko bi naši starši vendar enkrat neko- liko resno premislili ter trezno presodili in se vprašali, kaj prav za prav nameravajo s tem? Večnimi plesi doseči, kam hočejo svojo mla- dino, svoje otroke s tem pripeljati, bili bi brez- dvomno v zadregi z odgovorom. Edini odgo- vor, ki nam ga lahko dajo je: »Mladina naj se zabava, naj se veseli!« Vse prav in dobro! Ni- sem proti plesom tudi jaz. Strinjam se popol- noma in odobrujem stališče, da naj se mladina zabava in veseli. Ta zabava pa naj ima svoje meje in naj se ne vrši izključno le s plesi! Na mislim pobijati in nasprotovati plesom z ver- skega stališča, ker ni to moja naloga, toda vsak treznomisleč človek mora biti proti se- danjim plesom z moralnega in mat-ialnega stališča. Pred kakimi 15 leti se je vzdignil ve- likanski boj proti plesom, dasi so bili takratni plesi dostojnejši in, da se ni plesalo nič de- setino od danes. Ako pa pogledamo sedanje ne- moralne pleses: alto in basso mosso, tangos, kotkroft in ne vem kako je še vsem tem spa- kedrankam ime, tedaj se mora človek res zgražati! Posledice vsega tega imamo na dan! Mladina se s tem zastruplja in moralno pro- pada! Da so poleg s plesom združeni strasti, tedaj materialna stran, o t u ni govora. Pred vsem pridejo v poštev razne obleke, čevlji, plesne vstopnine itd. Mase brezposelnega ljudstva zborujejo in protestirajo, ker nimajo dela in zaslužka. V Trstu samem se računa preko 20.000 brezposelnih delavcev. Revščina je tedaj velikanška, kakršne ne pomni Trst. Pri vsem tem pa se ni nikdar toliko plesalo in trošilo za plesne zabave kakor sedaj!

Dočim se marljivo goji ples, se zanemarija popolnoma naša kulturna društva. Mladina ima mnogo hvalažeja, kraškočasnega in izo- braževalnega dela pri dramatičnih krožkih, pevskih društvih, knjižnicah, čitalnicah, izo- braževalnih društvih, sokolskih društvih, sportnih društvih. Dasi so se nekatera lotila marljivo dela, vendar imamo mnogo krajev še, kjer se to narodno delo v veliki meri zane- marja.

Izmenjava papirjev ogrskih predvojnih dol- gov. Višje ravateljstvo tek. drž. zakladnic po- roča, da bodo sprejemale papirje ogrskih pred- vojnih dolgov za izmenjavo podružnice ita- lijske banke in Gorici, Puli in Trzinu in vsi davčni uradi.

Vojaška služba. Kakor smo že imeli pri- liko poročati in kakor razvidimo iz raz- ličnih vprašanj, ki nam prihajajo od vseh strani, vladajo pri našem ljudstvu še pre- ceje nejasna in netočna mnenja o vojaški službi. Podajamo vsled tega v naslednjem nekatera pojasnila, ki smo jih prevzeli od tukajšnjega okrožnega poveljstva: Za se- daj velja v Italiji še stari brambni zakon, na podlagi katerega trajna aktivna vojaška služba dve leti. Je pa predlagan nov za- kon, ki se bo v kratkem pretresal v parla- mentu in kateri predvideva le 8 mesecev aktivne vojaške službe. Vojaška služba se lahko zniža vsled prošnje na 3 mesece tistim vojakom, ki so edini sinovi in imajo mater vdovo ali pa očeta starega nad 65 let, oziroma tako bolehnega, da ne more s svojim delom preživljati družine. V p- slednjem primeru se mora oče podvreč posebni uradni zdravniški preiskavi; kate- ra je odločilna za to, ali se ima sinu zni- žati službena doba ali ne.

Vojaški nabori bodo v kratkem ter bo- do razpisani potom javnih razglasov in pozivov na dom. Tu bodo mladeniči prvič preiskani od naborne komisije. Najbrže v jeseni bodo nato tisti, ki bodo vzeti, dobili poziv, da se predstavijo svojim dopolnil- nim poveljstvom. Tu bodo vnovič preiska- ni pred posebno komisijo, in tisti, ki bodo potrjeni za vojaško službo, se bodo nato dodelili posameznim oddelkom vojske, kjer bodo odslужili svoj čas. Dodelili pa se bodo na podlagi načrta, ki ga dobi dopol- nilno poveljstvo od vojnega ministrstva.

Kakor razvidno, je vsa organizacija pri- bližna ista kot je bila pod staro vladavi- no, mogoče z edinim razločkom, da je se- daj službena doba le dve leti.

Djakom, ki študirajo na univerzi, ali pt- na takem zavodu, ki je priznan od vlade kot enakovreden univerzam, se dovolji, na podlagi prošnje, odlog nastopa vojaške službe do 26. leta. Prošnji morajo biti pri- ložene listine, ki dokazujejo, da so vpisani na univerzi in da so plačali šolnine, ter potrdilo, da so vpisani v kako strelske društvo v Italiji. (Società di tiro a segno). V naši pokrajini do sedaj nimamo takega strelskega društva, najbližje je ono v Vid- mu. Tistim dijakom, ki obiskujejo zadnji razred srednje šole in ki imajo eventualno ponavljalni izpit, gre vojaška oblast isto- tako na roko s tem, da, vedno na podlagi prošnje, počaka, dokler dijak ne napravi končnega izpita in se izkaže, da se je vpi- sal na vseučilišče.

To bi bile glavne informacije. Prosimo vsakogar, ki bi želel še kakih podrobnosti, da se obrne na nas. Na ta način bomo pri- šli do tega, da se med našim narodom raz- bistrijo pojmi in naziranja o vojaški službi.

K otroški pustni prireditvi. Na včeraj- šnjo notico iz učiteljskih krogov nam je poslal g. Bizjak sledeči odgovor, ki ga pri- občujemo, da se sliži tudi druga stran: Z ozirom na dopis v včerajšnji »Edinosti« ugovarjam mnenju podpisane učitelja in »mnenju vseh razsodnih ljudi« sledeče: Akoravno sem jaz kot javni plesni učitelj pooblaščen prirejati plesne in razne zabave ne glede na mnenje drugih ter izključno na »svojo pest«, vendar sem tozadevno pred kratkim govoril na pristojnem mestu, kjer so mi zagotovili, da nimajo ničesar proti temu.

S to mojo otroško zabavo, katere se bo vršila danes ob 3 pop. mislim, da nikakor ne škodujem vzgoji bodočega naraščaja, ker ni prikratk da se otroci zabavajo pod- mojim vodstvom in v splošno zadovolj- stvo vseh poklicanih činiteljev. Ravno- tako povdarjam, da se tudi današnja pri- reditev nikakor ne bo razlikovala od mno- gih sličnih drugih od mene vzprijenih. Tudi potom Vašega cenjenega lista mi je bila mnogokrat izrečena javna zahvala s strani raznih narodnih društev, kakor n. pr. od ženske podružnice C. M. vodstva,

Otroškega vrta pri Sv. Jakobu št. 1. Sklepi se posebno na pismo ravnatelja šolskega vrta, s katerim se mi najto-pleje zahvaljuje za moj trud o priliki neke otroške prireditve. Omenjeno pismo konča s temi značilnimi besedami: „... naj vam bo v zadovoljenje, kot je nam v tolažbo, da imamo še ljudi, ki ljubijo našo mladino. Še enkrat prisrčna hvala.“ In vendar so se vršili tudi pri navedeni prireditvi otroški nedolžni plesi in nihče ni proti temu na- stopal. Sicer sem tudi opozoril šolsko vod- stvo, da bom ponovno priredil v torek, dne 28. t. m. b 3 pop. ravno isto zabavo za šolske namene. — Z odličnim spoštovanjem Josip Bizjak.

Kako so varali! Povodom občinskih volitev v Cresu so tamošnji Italijani povabili naše na sestanek. V kratkem času so sestavili skupno listo. Začasni upravitelj občine dr. Leone Filim je dal častno besedo, da se nič ne izpremeniti! Ali ta častna beseda je veljala samo za malo dni. Par dni pred volitvijo je isti gospod sporočil nam, da so se nekateri kandidati brisali in vpisali fašisti, ker da mu je bilo tako ukazano iz Ljubljane! Sedaj je bilo za naše že prekasno, da bi nastopili samostojno. Mislili so sicer, da vsi tako pošteno mislijo kakor oni sami!

V občini Sv. Vincent, politični okraj Pula, sta dva prebivalca z imenom Anton Doblanovič: eden v Smoljanah, drugi v Bibičih. Prvi je naš, drugi je pristaša italijanske stranke. Naši so se-veda, (v sekciji Stokovci), dne 27. januarja je bilo javljeno vsakemu posameznemu zastopniku, da je izvoljen v občinski zastop. Le izvoljenega Antona Doblanoviča iz Smoljan niso obvestili, pač pa onega iz Bibičev, ki ni bil izvoljen. Prvi se je podal k izrednemu komisarju Galante-u povprašat, zakaj da ga niso obvestili? Komisar je odgovoril, da je on sam pogrešil, da pa mu do večera pošlje obvestilo. Ali izvoljenec se ni dobil obvestila. Zopet je šel k izrednemu komi- sarju. Sedaj pa mu je ta izjavil, da ni izvoljen on, Doblanovič iz Smoljan, marveč oni drugi iz Bibičev! Istega dne pa sta šla h komisarju oboja Doblanoviča, kjer je oni iz Bibičev sam izjavil izrečno, da niti ni mogel biti izvoljen v sekciji Stokovci, ker je pripadal k drugi sek- ciji. Komisar v Sv. Vincentu pa je vstrajal pri svoji trditvi, da izvoljeni ni izvoljen, pač da je izvoljen — neizvoljeni!! Če pa Doblanovič iz Smoljan misli, da se mu je zgodila krivica, naj se dalje pritoži in res je šel ta naslednjega dne k civilnemu komisarju v Puli. Najprej se je predstavil volinemu komisarju, ki je bil na dan volitev v Stokovski sekciji, in ta mu je tudi dal pismeno potrdilo, da je izvoljen! Na to se je Anton Doblanovič iz Smoljan predstavil ci- vilnemu komisarju. In ta mu je izjavil, da se volitev župana ne bo vršila dne 1. februarja in da bo on, Doblanovič iz Smoljan, povabljen, ko se bo vršila ta volitev! Med tem pa je iz- redni komisar v Sv. Vincentu privatno pozval 14 zastopnikov iz frakcije Sv. Vincent, naj izja- vijo, koga hočejo za župana! Računal je, da se izjavijo zanj! Vsi so mu odgovorili, da oni sami ne morejo nič odločiti, dokler ne bodo zbrani vsi zastopniki. Izredni komisar je izjavil na kratko, da Anton Doblanovič iz Smoljan ne bo mogel v sejo in da sploh ne smejo govoriti o tem, ker drugače da jih „maršal“ — pozapel! In tako občina Sv. Vincent še danes nima žu- pana!!

Hočete-li boljše dokaza, da živimo v red- nih in pravnih razmerah?

Naznanitev zalag gorljivih snovi. V zad- njem času je bilo v mestu ustanovljenih več zalag bencine brez tozadevnega dovolje- nja prizadete oblasti. Lastniki teh zalag naj se javijo najkasneje do 28. t. m. pri obrtnem oblastvu, oziroma na mestnem magistratu. Mestni ognjegasci bodo pazili, da se bo ta odredba točno izvršila.

Danes vsi v Lonjer na veselicah pevske- ga društva „Zastava“. Veselica se vrši v prostorih konsumnega društva v Lonjerju. Na sporedu je petje, deklamacija, veselo- igra v treh dejanjih „Rodoljub iz Amerike“ in šaljiva pošta. Med raznimi točkami svira narodna godba iz Boršta. Po veselici ples. Začetek ob 4 popoldne. — Odbor.

„Odvada“. Gosp. Franc Eržen „Slovareček tujk“. Pona tem naslovom je pričela priobčevati letošnja „Mladika“ slovarček najvažnejših tujk, onih tujk, ki jih sleherni rabi v vsakda- njem življenju. Začetek je storjen!

S tem — upamo — dobimo v kratkem prvi „Slovareček tujk“, slovarček, ki ga do danes Slovenci še nismo imeli. „Odvada.“

Vrdeljski Sokol priredi danes zvečer v vseh prostorih svetovitskega Narodnega doma svojo običajno pustno zabavo. Od 6.30 do 9.30 bo sviral svetoivanski salonski orkester koncertne komade, med katere bo vpletal svetoivanski pevski zbor svoje lepe melodije. Vstop v gostilniške prostore je prost. Ob 9. prične ples na prostorni, trdno zaprti in zdravi verandi. Sviral bo omenjeni orkester.

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman

(77)

„Da, gospod, bodite uverjeni; preje ste bili drugi za poveljnikom, zdaj ste prvi, kajti admi- ral je — mrtev.“

„Mrtev?“ se je Filip zgrozil, „kako je prišlo do tega?“

„Našli smo ga na obrežju pod visoko pečino. V njegovem naročju je bilo komodorevo trup- lo — oboja sta bila tesno objeta.“

Admiral je imel navado iti vsak dan v ono smer, da bi mogelče zapaziti kako ladjo; najbrže je pri tej priliki naletel na komodoreja, s kate- rim se je začel pripraviti in tako sta skoro gotovo oboja strmoglavila raz pečino. Sicer ne ve nihče kaj se je med njima pripetilo; toda naj- brže sta strmoglavila v prepadi, kajti oboja sta zelo razmršena.“

Po nadaljnjem zaslišanju je Filip zvedel, da je že drugo noč izginito vsako upanje, da bi rešili „Leva“, ki se je začel rušiti in ga je zalila voda. Moštvo je popolnoma podivjalo in popilo skoro vse žganje. Bolniki so pomrli, med njimi tudi mnogo drugih, ki so — pijani — padli čez ska- love ali pa so v noči zmazali.

„Prorokba starega komodoreja se je torej izpolnila“, je rekel Filip Krancu. „Mnogo mor- narjev in z njimi vred admiral je našlo žalostno smrt. — Mir z njimi! Sedaj pa morem gledati, da zapustimo ta strašni kraj.“ — Naš junak je takoj naročil častniku naj pregleda, če je na

Oznanjevalci pomladi. Prijatelj iz Šem- polaja nam je poslal šopek zvončkov, na- branih te dni pod Šempolajem v neki do- lini. Pojavljajo se tudi že vsakovrstni metul- ji — tudi rumenjaki in križavci in mar- tički. Čudno je vendar, da se po tako ostri zimi, čm so nastopili boljši dnevi, tako hitro pojavljajo ti oznanjevalci pomla- di. Prijatelj nam piše tudi, da imajo tam sedaj kaj lepe in razmeroma tople dneve.

Odvada. V četrtek, 2. marca t. l. se vrši red- na krožkova seja točno ob 20. uri v navadnih prostorih. Polagajoč seji veliko važnost, po- zivljamo člane, da se je brezpogojno in v pol- nem številu udeležijo. Tajnik.

Zveza „Mar. Dom“ v Trstu uprizoni v ne- deljo, 26. t. m., in na pustni torek, 28. t. m. pustni torek, 28. t. m. pustno veselico. Spored: 1. „Plausarica“, spevoigra z narodnimi motivi; 2. „Štiri želje“, igrokaz v dveh slikah; 3. „Sa- rafan“; 4. „Ubojčiva služkinja“, burka eno- dejanka. — Začetek ob 17. uri.

„Zvezin“ pevski zbor, tržaški odsek. Dne 5. marca se bo vršila 2. pevka vaja in sicer ob 1 uri za ženski, ob 2 uri za moški pevski zbor. — Dan koncerta se bliža s hitrimi koraki zato prosimo, da se vaje udeležijo vsi pri- glašeni pevci (tudi sežanski in istrski tovariši). Prostor, kjer se bo vršila pevka vaja, bodo tekot tedna naznanjali v „Edinosti“.

Iz tržaškega življenja

Oporoka industrijalca. Lastnik tovarne mila „Lubra“ v ulici Sestefontane št. 311, Lupo Braunstein se je, kakor znano, ustrelil pred par dnevi. Ko so ga preiskali, so našli pri njem oporoko, v kateri je rečeno, da se je ustrelil radi slabih kupcij. Njegova želja je bila, da bi ležal na mrtvaškem odru v tovarni mila. Pre- moženje je zapustil neki svoji prijateljici, ka- teri se je priporočal, naj gleda na to, da se ne bo grdo ravnalo z delavci, ki so bili uslužbeni v njegovi tovarni.

S tramvajem, ki se je premikal pred snočnim pod predorom „Montuza“, je padel tramvaj- ski uslužbenec Aleksej Bomsch, stanujoč v ulici Molin a vento, in se pri padcu težko poško- doval. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Preprečena tatvina. Preteklo noč sta patru- lirala dva kr. stražnika po ulici dell'Istria. Ko sta dospela v bližino hiše št. 75, kjer se nahaja trgovina gosp. Josipa Trebiča, sta zagledala sumljivega neznanca, ki je stal pred omenje- no trgovino na straži, dočim so njegovi tovariši — bili so v petih — kradli v trgovini. Straž- nika sta pospešila korake, da bi zasačila „ne- znanca“ na delu. Toda v tem hipu ju je zagle- dal oni, ki je stal na straži, in je opozoril tova- riše, da so v skrajni nevarnosti. Kakor srne so planili tatovi iz trgovine in srečno odnesli pete. Pozneje, ko je bil lastnik trgovine o tem obveščen, se je izvedelo, da so imeli tatovi namen odnesti že pripravljeno culo, v kateri se je nahajalo za 2000 lir živil.

Težka nesreča v škedenjskih plavžih. Dela- vec Anton Vitez, stanujoč v Škedenju št. 1210, je odpravil včeraj jutraj rjo z odbijalne plošče. (Pulfer) na nekem železniškem vozu, ki je stal v škedenjskih plavžih. Ker je pre- močno tolkel s kladivom po odbijalni plošči, katere drog leži med vzmetni — se je počasi odvil vijak na koncu omenjena droga. Tedaj je brnila vzmet odbijalno ploščo, tako da je priletela delavcu v trebuh in ga vrgla ob tla. Delavec je obležal na tleh nezavesten. Na lice mesta je bil pozvan zdravnik rešilne postaje, ki je ugotovil na delavčevem telesu težke zu- nanje in notranje poškodbe. Nesrečnega de- lavca so odpeljali v bolnišnico.

Pretep radi denarnih zadev. Sinoči okoli 8. ure je nastal v bifetu Josipa Vidaliya v ulici Sv. Franciska Ašiškega št. 17 hud pretep. Kakih šest več ali manj vinjenih mladeničev — med njimi kočijaž Marijan Pegan, stanujoč v ulici Toricelli št. 15, ki je bil najbolj vinjen izmed družbe — se je za- čelo namreč prepirati radi denarnih zadev z lastnikom bifeta. Tedaj jih je Vidali opo- zoril, naj zapustijo bifet. Beseda je dala besedo in tako je prišlo do dejanja. Kočijaž je začel ves razjarjen mahati okoli sebe. V hipu je nastal strahovit pretep, ker so skočili tudi kočijaževi tovariši na noge in začel razbijati kozarce in steklenice. Stvar bi se bila končala grdo, ko bi ne bili posre- dovali orožniki, ki stražijo na tiskarno. Orožniki so z naporom ukrotili besnega kočijaža, ki si je bil porezal tekot pretepa na vratnih šipah vse roke in ga odpeljali na rešilno postajo, a nato v zapor. Roke si je dal obvezati, toda rane na glavi ne, češ to si bo plačal sam.

Pod avtomobil je prišel včeraj popoldne v ulici S. Giovanni Anton Coslach, stanujoč v ulici Antonio Caccia št. 5. Možakar je prišel po lastni krivdi pod vozilo. Bil je namreč več ali manj vinjen in zato se mu ni zdelo umestno, da bi se umaknil avtomobilu, kljub temu, da je šofer trobil. Prvo pomoč je dobil na rešilni postaji.

oni ladji ostalo še kaj živeža, ki ga naj spravijo na „Dorta“. Se pred nočjo je bilo vse priprav- ljeno. Trupla mrličev so pokopali in drugo jutro je „Dort“ dvignil sidro in odjadril.

19. POGLAVJE

Zdelo se je, da bo njihovega trpljenja konec, zdaj ko sta storila oba poveljnika tako žalostno smrt. V malo dneh je imel „Dort“ Magellaensko cesto za sabo in jadrar ob lepem vremenu po tistem morju. Moštvo se je zdravje povrnilo in s tem vred tudi dobra volja in vsi so se lotili dela z veliko vneto.

Po preteku dobrih štirinajst dni so prišli že daleč ob španski obali, opazili mnogo naseljen- cev, toda ves čas niso srečali nobene škanske ladje. Filip, ki je dobro vedel, da se bo treba pripraviti na napad, v slučaju, da se snidejo z močnejšo nasprotno jedrino in zato je ukrenil vse potrebne protikorake, izvezbal moštvo in pripravil topove. „Dort“, ki je imel na krovu mornarje dveh ladij je bil torej dobro opremljen in vsi so z veseljem pričakovali snidenja s Španci. Lahni vetrovi in včasih popolno brez- vetrije jih je pomikalo mesec dni ob obali, nakar je Filip sklenil prijadrti na španski otok Santa Maria, kjer bi ali s prošnjo ali z grožnjo dobili novih zalog. Po mnenju vseh je moral biti „Dort“ kakih trideset milj oddaljen od otoka in zato so jadrili s polno silo. Kranc se je nahajal na krovu. Naslonil se je na ograjo in skušal razločiti obzorje. Bilo je zelo temno; toda po pozornem opazovanju se mu je zdelo, da je opazil luč, ki je pa spet izginita. Slednjič je bil trdno uverjen, da se neadele blizu ladja. Stelkel se doli in obvestil Filipa, ki je vzel s seboj daljnogled; ko je stopil naš junak na krov je spoznal, da jim prihaja nasproti trijadrenica. (Dolci).

Ponujamo za novo sezono

VOLNENO BLAGO

Ženski oddelek.

- Volneni crêpe, v vseh barvah**
105 cm visok L 19.—
- Mušlin volnen, moderne barve,**
105 cm visok „ 19.—
- Gabardine, sama volna, bogata**
izbera 110 cm „ 20.—
- Blago angleške vrste, športni tail-**
leur, 140 cm „ 25.—
- Gabardine, močne vrste, nove**
barve, 130 cm „ 88.—
- Gabardine, posebna vrsta, za**
plašče in tailleur, 130 cm „ 48.—
- Covercoat angleški, svetle barve**
130 cm „ 60.—

Moški oddelek.

- Blago angleške vrste, reklamno**
blago, 140 cm „ 25.—
- Pettinato, moderne risbe, 140 cm** „ 28.—
- Blago fine vrste, risbe fantazija,**
140 cm „ 36.—
- Angleško blago za športne obleke**
150 cm „ 36.—
- Angleško blago za športne obleke**
boljša vrsta, 150 cm „ 42.—
- Pettinato posebne moderne barve**
140 cm „ 55.—
- Pettinato najfinejše vrste, mo-**
derne risbe „ 65.—

Bogata izbira črnega in modrega blaga za moške in ženske obleke po različnih cenah.

Corso V.
E. III. 16

Telef. 10-08

ÖHLER

Corso V.
E. III. 16

Telef. 24-24

Dragica Urbančič
Miroslav Ščuka

poročena

Barkovlje-Trst, 26. svečana 1922.

Mali oglasi

se računajo po 20 stotnik beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotnik be- seda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

DANES, dne 26. svečana in v torek priredi plesna akademija pod vodstvom neutrudi- vega plesovodja g. Josipa Bizjaka otroško pustno prireditev v dvorani DKD pri Sv. Jakobu. 326

POSESTVO, obdelano, s hišo, 10 minut od mesta, krasna lega, takoj na prodaj. Cena ugodna. Administracija via Madonnina 4, II. 276

PRAV DOBRO idoča špecerijška trgovina v Mariboru, se takoj prodaja. Pismene ponudbe pod „864“ na upravnistvo. 34/12

SPALNICA, bukova, masivna, zajemčeno suha, s krasno prho, se prodaja za L 1550.—. Velika izbira, novi dohodi, cene brez kon- kurence, ogledite si v lastnem interesu! Turk, Via Rossini 20. 277

HARMONIKO elegantnega glasu, dvanaes- basov prodam. UL Molin a vento 3. Trattoria Tomazič. 274

HISICA na Optinah, z dvema sobama kuhinjo, hlevom, 400 sežnjem zemljišča za obdelova- nje, po želji tudi 1000 sežnjem, se ugodno prodaja. Pojavila v via Acquedotto 86, III. telefon 660, Kremser. 273

SIVALNA STROJA „Singer“ za krojača in čevljarja in drugi za družino se prodaja. XX Settembre 52, IV. (Acquedotto). 269

DVOREC v Skopem, blizu postaje Dutovlje- Skopje, se prodaja. Pojavila v ulici Donato Bramante 10, III. 270

STANOVANJE, majhno, prazno, najraje izven mesta, eventuelno s zemljiščem, iščeta Slo- venca. Sporočiti: Vrdele Scoglietto 15, IV. 271

HISICA s tremi ali štirim sobami, kuhinjo in vrtom se kupi. Eventuelno se zamenja s sta- novanjem z dvema sobama, kuhinjo z vodo in plinom pri Sv. Jakobu. Ponudbe pod „Vera“ na upravnistvo. 272

SLUŽBE, kakršne bodi žite 23 leten mladenič, s popolnim znanjem slovenščine in italijan- ščine. Naslov pri upravnistvo. 264

IZKUSENA BABICA sprejema noseče na dom. Via Chiozza 50, pritičje. 265

GOSPOD, ki je inzeriral v medijah „Edinosti“ pod kiro „Praga“, poštno ležeče, je napro- šen, da dvigne pismo v upravnistvo „Edi- nosti“. 266

KMETIJSKE POTREBSČINE. Ročni zemljo- sveder za namakanje travnikov in zelenjad- nih vrtov po L 150—360, ročni mlin za ko- ruzo in zato L 260, vagon superiofata po L 364, prvovrstnega sena po L 56 kvintal, galico in žveplo po najnižjih cenah preskr- buje A. Trobec, Sv. Ivan 626 Trst. 267

SREBRNE KRONE plačujem po cenah, ki jih drugi ne premorejo. Pondares 6, I. 339

HISO z gostilno, trafiko in zemljiščem prodam po ugodni ceni. Ponudbe pod „Bodočnost 1922“ na upravnistvo „Edinosti“. 42

STEKLENE SIPE vsake vrste in mere. Prodaja na debelo in drobno. Postrežba na dom. Cene zmerne. Piazza Oberdan št. 3 (Hotel Europa) telefon 44-23. 22

POSTELJA, popolna, za dve osebi in drugo po- hištvo, se prodaja. Via Romagna 26, II. levo. 263

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove ka- rakter in usodo življenja. Sprejema vsaki dan od 13—19. Via Udine 12, pt. 331

STARO ZELEZO težko kupujem po L 18.—. A. Cerneca, Via Istituto št. 8. 278

SVINEC, med, staro, težko železo kupuje Bran- čič & Snidersich, Trst, via della Tesa 16. 47

KROJACNICA Avgust Štular, el. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 9

UBIRALEC in popravilec glasovirjev in har- monijev. Pečar Andrej. Trst, via Coroneo 1. V. nadstr. 17

SIVALNI stroji „Singer“ se prodajajo na obro- ke, kupujejo se stari sivalni stroji, spreje- majo se popravila. Coroneo 1, Della Vedova- 344

SLUŽKINJA s sprichevali se sprejme takoj. Coroneo 1, pri vrtarju. 282

NA OBROKE „La Concorrente“, via Gelsi 5, I. nadstropje prodaja obleke, blago, dežne plašče, platno perilo, čevlje, itd. po naj- zmernejših cenah. 249

NA PUSTNI TOREK je v dvorani DKD Cam- po S. Giacomo 5 maskiran ples od 21 do 4. 327

GOSPODARSKO DRUŠTVO PRI SV. M. MAGDALENI ZGORNJI, gostilna pri Tirolcu razpije mesto najemnika (točaja) zadržno gostilne pod ugodnimi pogoji. Prošnje naj se pošljejo ali oddajo predsedniku pri Sv. M. Magd. zgornji št. 78, ki daje tudi potrebne informacije, do 18. marca t. l. 337

SPALNICE, bukove, hrastove, jesenove, ma- hogonijeve, kuhinje z mramorom ali brez tega, stolice za gostilno ali vrt, iz trdega lesa po L 20.—. Skladišče Via Udine 25. 338

KRAVA z junico, da dnevno 10 l mleka, se prodaja. Brliški št. 10, p. Prosek. 350

CEPLJENE TRTE in sadna drevesa, več tisoč dobite pri trtnici Fortič, Preserje-Komen. 351

PRVOVRSTNA zavarovalnica vseh panog išče podagente za mesto Gorico in deželo. Pojav- nila v Gorici, via Bertolini št. 7, II. 44/3

PRIPOROČA se dobroznana brivnica Josip Jerman, Trst, ul. XXX Ottobre 14. 15

NOVE POSELE L 70.—, vzmeti 55.—, žimnice L 45.—, volnene L 90.—, Nočne omare, umivalniki, chiffonniers, spalnice itd. po zmernih cenah v ul. Fonderia 3. 46

POZORI! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini groist Belleli Vita, Via Madonnina 10, I. 16

IZKUSENA sredstva za lase, zobe in olupanje kože (proti pegam in lisajam) ima lekarna v II. Bistrici. 28

KRONE srebrne in zlato, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 19

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drug! kupci. Albert Povh, ocar. Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 10

KOLARJI IN MIZARJI Izbran specialen les, na strojih po naročilu prirezan, pooblan, ostrugan, dvodelne jermence, narejena ko- lesa itd. dobavlja Mehanična žaga, Fužine, Ajdovščina. 38

BANCNI URADNIK, dobro situiran, intelligen- ten, prijetne zunanosti želi znanja z gospo- dičeno ne nad 22 let, ali z mlado vdovo, v svrhu poznejše ženitve. Ponudbe s sliko pod „Zakon“ na upravnistvo. 261

Zadružna zveza v Trstu
registrovana zadruga z omejeno zavezo
vabi na

II. redni občni zbor

ki se bo vršil
v četrtek, dne 16. marca 1922 ob 11. uri
predp. v dvorani „Delavskega in kon-
sumnega društva“ pri Sv. Jakobu v Trstu
s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Čitanje zapisnika prejšnjega občnega zbora.
3. Poročilo načelnikstva.
4. Poročilo nadzornikstva.
5. Odobritev bilance za leto 1921, razdeli- tev čistega dobička in obrestovanje de- ležev.
6. Določitev letnega prispevka za l. 1922.
7. Slučajnosti.

Načelnikstvo.
Opomba: V smislu § 29 zadrughih pravil se mora vsak pooblaščenec, bodisi načelnik bodisi kdo drug legitimirati s tozadevnim v seji načelnikstva sklenjenim pravilnim poobla tilom in v smislu § 30 zadrughih pravil je občni zbor sklepčen pri vsakem številu udeležencev. (124)

Strojno in stavbeno ključavničarstvo

dobro vpeljano, se radi smrti podjetnika

proda 119

TEMERL, Maribor Volkmerjeva ul. 6

Kdo ga je ranil? Ivan D'Angelo, stanujoč v ulici dei Capitelli št. 5, se je sprl pred snočnjim z nekaterimi možakarji, katerih eden ga je, ko je bila debata na vrhuncu, ranil z nožem v čelo. Ranjenec, ki je bil vinjen, ni hotel na noben način povedati, kdo ga je ranil. D'Angelo se, da ga je ranil "priatelj", baje radi denarnih zadev.

Roparski napad. Kmet Josip Karnar iz neke vasice pri Buzetu se je odpravil včeraj ob prvih jutranjih urah na polje, ki leži dobro ugodno od doma. Ko je došel v bližino polja, sta planila iz grmovja dva tolovaja, grdega obraza in mu zagrozila:

— Izroči nama denar, ali ti pa razkoljeva glavo.

Napadenec se je izgovarjal, da nima denarja in da ga sploh nikoli ni imel. Toda tolovaja se nista dala prevariti: eden ga je prijel za vrat in ga vrnil na to ob tla, drugi se je pa pripravljal, da bo oropal žrtev. V tem hipu je zbral kmet skupaj vse moči in se začel rjuvati s tolovajema. Napadencu se je posrečilo pahnuti od sebe tolovaja ter na to pobegniti. Tolovaja sta se spustila za njim. Ko sta uvidela, da ga ne bosta prav gotovo ujela, sta začela streljati za kmetom, ki je skakal čez grme in jake. Med begom se je kmet spotaknil in je padel. Tedaj sta imela tolovaja priliko, da sta z mirno roko namerila na zaželjeni cilj in izstrelila. Kmet je bil ranjen v roko. Toda kljub temu je vstal in nadaljeval beg. Končno je izginil tolovajema, ki sta ga še vedno zasledovala, izpred oči. Ves upeljan je prišel v vas in povedal domačinom in vaščanom, kaj se mu je pripetilo. Ta dogodek je napravil na vaščane globok vtis. Kmet je bil pripeljan v tukajšnje bolnišnico.

Vesti z Goriškega

Z našega Krasa. Začelo se je oživljati društveno delovanje v naših porušenihih vaseh, katero je vojna zatrla in ga prisilila k dolgemu molku. Kostonjeva, zatem Pevsko in bralno društvo v Opatjemelu z lepim Silvestrovim večerom in Gregorčičevo slavnostjo ter Brestovica katere zmožnost smo lahko spoznali v nedeljo. Nastopilo je tamkajšnje Mladinsko društvo Prosveta z dostojno predpustno veselico. Mladina je hotela s tem svojim nastopom pokazati, da noče zaostati, temveč s neumornim delom doseči namen, ki si ga je stavila. Vse vloge so bile najbolje podane, tako da so povsem zadovoljile občinstvo, katero je kljub slabemu vremenu prihitelo tudi iz bolj oddaljenih vasi, da pokaže mladini svoje zaupanje. Glasni in povsem dobro podani komadi brestovske godbe, katere si je znala zadnji čas pridobiti sloves po vseh bližnjih vaseh, so prireditev še bolj izpopolnili. Omenjen bodi še govor predsednika tržaške Prosvete ki je vzpodbujal mladino še k nadaljnjemu delovanju za našo ljudstvo, za boljše bodočnost našega naroda. Poleg tega javljamo, da ima danes v nedeljo Pevsko in bralno društvo »Kras« v Opatjemelu svoj drugi javni nastop z sodelovanjem brestovske godbe.

Vesti iz Istre

Iz Kozelj. Tukajšnje pevsko in bralno društvo »Dneva žar« priredi v nedeljo dne 26. t. m. veselico s sledečim sporedom: I. Aljaž: »Oj zbogom ti planinski svet, (mešani zbor). — Anarhist (burka-dvodejanka). — I. Aljaž: »Oj planine, (mešani zbor). — Po končani veselici ples. Ker je čisti dobiček namenjen v povzdgo društva, vabi odbor na obilno udeležbo.

Vesti z Notranjskega

Iz Trnovca. Umrl je mož. Kje tak je še med nami, kot on — Ivan Brinšek? Dne 16. t. m. smo ga položili k večnemu počitku v domačo zemljo, katero je ljubil z vsem svojim srcem. A ni je ljubil le z besedo, temveč dajal nam je zgled, kako naj za njo delujemo, kako naj skrbimo, da ostane vedno domača, vedno naša. Živel je redno, ni se kadil, ne pil čez mero, a delal do konca svojih dni kot pridna mravlja — v trgovini, ali pa še z večjim veseljem v prosti prirodi, na vrtu. Še mladi se je priselil k nam iz ribniške doline in si s svojo pridnostjo in točnostjo ustvaril lepo domovanje. Bil je najstarejši trpovec v naših krajih, dosegel je starost 92 let, a je še par dni pred smrtjo malo ne raven kot sveča stregel ljudem v prodajalni. Mož stare korenine, priča Bleiweisovemu delovanju in dobi taborjev, ni sicer javno nastopal, a je vsledkar rad in uspešno vzbujal ljudem narodni čut ter z radostjo pripovedoval o svojih izletih v zlato Prago ter k biskupu Strossmayerju, ki se jih je udeležil pod vodstvom pokr. nam. sedan. g. Hribarja. Bil je naroden skraj na vse slovenske liste. Zanimal se je za vsako narodno važno stvar. Svoj čas si je dopisoval n. pr. s slovenskim izseljencom v Rusiji M. Rutarjem, za katerega je doznal iz časopisa. Pa tudi hrv. časopise in knjige H. M. je pridno čital. Kaj je občutil on, narodni idealist, ki je pričakoval zedinjenje Slovenije, a dočkal še bolj razkosano, in prišel sam z dežja pod kap, moremo si misliti. Da je vzgojil svoje otroke v strogo narodnem duhu, se razume ob sebi. Jeden sin — amateurfotograf Bogomil počiva mu kot žrtev vojne v srbski zemlji. Pogreb je pričal, kako spoštovanje je užival pokojnik med nami. Ni imel kmalu kdo toliko spremljevalcev na svoji zadnji poti, in jih tudi ne bo. In to zaslužno. Mi pa pokojnika posnemajmo v ljubezni do naroda, v delu za napredek in v zmernosti uživanja!

Strojenje kož
barvanje in izdelovanje KOZUHOVIN po zmernih cenah. KUPUJEJO se tudi LISICE, KUNI, DIHURJI po visokih cenah. Kozuhovinar L. KUFERSIN, Via Tiziano Vercello 11, V. 86

II. Poučni del. 1. Venc. Belé: O. Ivan Sveto-kriški (Obrazi naših mož). — 2. Prof. dr. A. Budal: Cigav je Dante. — 3. Dr. Al. Res: Smrt Leonida Andrejeva. — 4. Al. Fikpič: Po deželi citron in rožicev. — Vlad. Korolenko. — 6. Krizantema v gumbici. — Lons-Pengov: Postrov. — 8. Mount Everest. — 9. Iv. Bežnik: Narod Ainov.

III. Za naše malčke. 1. Bos. nar. pripovedka: Kralj in trije sinovi. — 2. Vida Jerajeva: Mara plete. — 3. Ista: Nesreča (Pesmi).

IV. Ženski svet. 1. F.: Helena Keller. — 2. Okus in moda.

V. Iz naše književnosti. France Bevk: Ivan Cankar.

VI. Lestek. 1. Verlain — J. L.: Pesem. — 2. Pregelj: Učenjak in preprosti. — 3. Princezinja Marija. — 4. Morilec Landru. — 5. Anatole

VII. Slike. 1. Sempeter Slovenov ob Nadžij. — 2. Vlad. Korolenko. — 3. Mount Everest. — 4. Tipi Ainov. — 5. Vas Ainov. — 6. Gangin: Pokrajina. — 7. Larson: Po zimi. — 8. Helena Keller. — 9. Kostum za ulico. — 10. Ivan Cankar. — 11. Princezinja Marija. — 12. Morilec Landru. — 13. Anatole France. — 14. Lakota v Rusiji.

B. Prva priloga (Kulturni vestnik.)
1. Dr. J. Bitežnik: Uvodna beseda. — 2. Ivan Rejec: Sociologija in vera iz 19. stoletja. — 3. Dr. J. Ličan: Boj sovražniku ljudstva. — 4. Dr. Egidi: Dobrodelnost v Jul. Krajini. — 5. D. H.: Naš vsakdanji kruh. — 6. Drag. Godina: Vera in komunizem. — 7. Matica naših društev.

C. Druga priloga (Naslov:?)
1. Satira. — 2. Skrivnica. — 3. Uganke (za nagrado in proste). — 4. Na razgledu. — 5. Knjige. — 6. Kratkocasnica. — 7. France Eržen: Slovarček tujk. — 8. Zdravstvo. — 9. Iskrice. — 10. To in ono. — 11. Gospodinjstvo. — 12. Listi.

C. Tretja priloga (Glasbena.)
St. Premrl: Srce člov., sveta stvar (Gregorčičevo besedilo).

...
»Mladika« izhaja dne 20. vsakega meseca. Izdaja jo Kat. tiskovno društvo v Gorici. — Tiska Nar. tiskarna. — Stane za celo leto L. 20, za pol leta L. 10. — Denar je treba poslati naprej. — Uredništvo in uprava je v ul. Carducci 4. Urednik Franc Bevk. Urednik Kult. vestnika: dr. J. Bitežnik. Urednik Glas. priloge: D. Doktorič. Ovitke je risal: L. Spacapan. Vinjete je risal A. A. Bucik.

Tako se nam je predstavila let. 1. številka »Mladike« naše domače in edine revije, revije, ki je primorskemu ljudstvu tako prepotrebna. Njena vsebina — kakor razvidno — je nad vse bogata, peštra in raznovrstna, tako da se je mora razveseliti vsakdo. Tudi oblika je jako okusna in estetična.

Ali postane naša najboljša družinska revija še lepša, obširnejša in raznovrstnejša, to je odvisno samo od nas. Število njenih naročnikov se mora najmanj podvojiti, drugače bi utegnila nekega dne — kakor se je zgodilo že z marsikaterim časopisem — ušestiti. Tega ne smemo dovoliti. Da ne pride do tega, storimo vsi svojo dolžnost. Vsaka naša družina v Primorju in vsa naša kult. društva naj jo naročijo in — širijo!

DAROV

Za »Rusko družino« se je nabralo v mlekarni »Hrušica« L. 25.—, Obilek Društva L. 30.—, Šček Marija L. 10.—.

Za svetovniški otroški vrtec je ostalo od »Kola sreče« 42 L.

Za »Solsko društvo v Trstu« se je nabralo na petkovi prijateljski prireditvi pod geslom prvi »Prvi kamen« znesek L. 1150.—. Denar hrani predsednik.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Prosimo naše dopisnike, da nam oprostijo, ker nismo mogli zaradi pomanjkanja prostora objaviti vseh dopisov v današnji številki.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu:

ogrske krole	2.80	2.90
avstrijsko-nemške krole	33.—	41.—
čehoslovaške krole	34.—	34.75
dinarji	24.50	25.50
leji	14.75	15.75
marke	8.95	9.95
dolarji	19.45	19.60
francoski franki	176.50	177.50
švicarski franki	383.—	388.—
angleški funti papirnat	86.—	86.50
angleški funti, zlati	101.25	103.25
napoleoni	81.25	81.65

Strojenje kož

barvanje in izdelovanje KOZUHOVIN po zmernih cenah. KUPUJEJO se tudi LISICE, KUNI, DIHURJI po visokih cenah. Kozuhovinar L. KUFERSIN, Via Tiziano Vercello 11, V. 86

SENO.

Kdor potrebuje večjo množino prvo-vrstnega sena, detelje, slame po nizki ceni iz prve roke, naj se obrne takoj na trdko

RACE & C.o., Trst, Riva Grumula 2
Telefon 24-95. 126

Pozor trgovci in jestvinčarji!

Kdor rabi v vsaki množini sladkor, kavo, riž, fižol, grah, polenovko (Stock-fisch), žveplo in modro galico iz prve roke, naj se obrne na trdko

Race & C.o., Trst, Riva Grumula 2
v bližini ribjega trga, telef. 24-95.

Pozor! Novi dohodi!

Spalnice, obednice, pisalne mize, ravne in ameri-kanske. — Omare in knjižnice. — Oprema za dvorane — Divani-postelje. — Zimnice, zaloga vsakovrstnih stolic. — Velika izbira železnih miz in postelj. — Popolne kuhinje in kuhinjsko pohištvo. — Najzmernejše, brezkonkurenčne cene.

Zaloga pohištva O. BERTY — Gorica
Piazza della Vittoria 21. (97)

Edvard Giaconi

ulica S. Caterina št. 11
Telefon št. 15-52 dvakrat

Izborno platno za postelnjake, perilo, zavese, volnene in pol-njene odeje, zaloga volne in žime za postelnjake, perja itd.

Se priporoča slovenskim kup-cem, ker je zmožen njihovega jezika. 35

IVAN KERŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše

kuhinjske in druge hišne potrebščine

iz aluminija, steklovine, lesa in emailirano prsti.
TRST — Piazza San Giovanni

M. GERMAN

Trst, (Redipulje)

Via Roma 3. Via Michelangelo Buon. 718

Telefon 12-48.

Semena useh vrst, drevesa, rastline, sadni čebulček itd. itd.

Cenik na zahtevo. Pošiljate na vse kraje.

Velika zaloga in tovarna pohištva

A. JUG — Trst

Tovarna ulica sv. Martiri štev. 21

Zaloga ul. sv. Lucija 5 in ul. dei Fabbri 10

Velika zaloga spalnih in jedilnih sob, kuhinjskega pohištva kakor tudi dragih predmetov.

Delo solidno. 11 Cene zmerno.

RENATO LEVI MINZI

fu Alessandro 36

Trst, via San Sebastiano 3, Trst

Velika izbira pohištva, zimnic in vatirane odeje po zmernih cenah.

PREMOG

za peči in štedilnike po L. 32 q, prosto na dom, plinove coke po L. 40 q, drva po L. 24 q.

Marsiljski strešniki. opeka.

Za velike množine cene po dogovoru.

DANIELE PILLIN, Trst, Coroneo 25

Telefon 1306.

Dobro vpeljana in kompletno opremljena nova

tovarna gumbov

v Slovenjgradcu, blizu Maribora, radi bolezn

takoj na prodaj.

Poleg tovarne stoji skoraj novo, mo-derno, enonadstropno poslopje s 4 sta-novanji, ki so takoj na razpolago. Eventuelno sprejem enega ali dva

družabnika.

Interesenti dobijo natančne podatke pri:

Hribarju, Slovenjgradec, Slovenija.

Živinorejci in zadrage!

Prvovrstno seno (maggengo) po L. 59.— in izvrstno zeleno deteljo-lucerno (erba medica) po L. 62.— franko vsak kolodvor Julijske Krajine dobavlja na vagono od 60 q naprej

KMETIJSKA ZADRUGA V TRSTU VIA RAFFINERIA 7. (117)

Zobozdravniški atelje

Pavel Netzbandt

ustanovljen L. 1900

GORICA, Via Dante 12, pritličje

Sprejema od 9-12 in od 14-17. 44

ČEVljARNICA

MICOLICH

Trst, via Udine 32 (vognal L' Ariosto)

Izbira moškega, ženskega in otroškega obuvala. — Lastna delavnica. — Sprejema naročila po meri. — Cene zmerno.

KOŽE USNJE

ter vsi v čevljarsko obrt spadajoči predmeti

ulica Udine št. 49

(prej Belvedere)

Priporoča se

(12) F. CINK

Srebrne krole in zlato pla-čujem po najvišjih cenah

ALOJZIJ POVN

Trst, Piazza Garibaldi št. 2

(prej Barriera)

Urarna in zlatarna

Lorenzo Macor

Trst, Via Udine 26.

Velika izbira budilk, regulatorjev, kuhinjskih ur in drugih urarskih potrebščin. Kupujem in zamenjujem zlato, srebro in dragulje. Lastna delavnica. 24) Dela se izvršujejo tekom dneva.

Zastopstvo za Julijsko Krajino
Ermanno Morgenstein — Trst
Via Ugo Polonio 3

Za izvoz blaga iz Jugoslavije

je pooblaščenca PODRUŽNICA JADRANSKE BANKE

v LJUBLJANI izdajati

„UVERENJA“ (IZVOZNA DOVOLJENJA)

za les, živino, meso itd. itd.

Natančnejša pojasnila glede obstoječih predpisov daje JADRANSKA

BANKA V TRSTU (BLAGOVNI ODDELEK)

SEVER & Comp.

Trst, ul. Machiavelli 13, Trst

prodaja semena krmilne pese, kakor tudi vsa druga krmilna zele-njadna ter cvetlična

semena, garantirana, čista, prvovrstna po konkurenč-nih cenah.

Zahtevajte cenik za leto 1922.

Turška Primas & Giuliani

Via Garibaldi 18 — Gorica — ex Via del Teatro

Na drobno Velika zaloga. Na debelo

Bencin, petrolej, karbur, navadna in fina mazila, glazure, barve, laki, vrvi, špaga, ovojni papir i. t. d.

Dobave za avtomobile in motore v vsaki uri.

Lastna zaloga v Tolminu pri „Konsumnem društvu za tolminski okraj v Tolminu“.

Najzmernejše cene. 40

Iščjo se ZASTOPNIKI in PREPRODAJALCI v vsej Julijski Krajini.

Veleceniena gospa!

Zahtevajte pri Vašem prodajalcu na drobno samo

Pristni Franck

edini kavin nadomestek na podlagi pristne cikorije. Samo pristni „FRANCK“ zmanjša

troške, ker napravi kolonialno kavo okusnejšo in ima vsa tonična svojstva, ki manjkajo vsakemu drugemu kavinemu nadomestku.

Zalogi na debelo pri trdkah:

M. Berger, Trst, Via Solitario 4.

L. Rommel, Trst, Via G. Rossini 44

MLADIKAR:

„MLADIKA“

Št. 1. — Leto III.

...nima naše ljudstvo razum »Mladike« drugega družin. lista, iz katerega bi čr-palo duševnih dobrin, čistih estetičnih vrednost, poštene zabave in pouka.

Prof. dr. Res.

Težko pričakovana v popolnoma novi obleki in s 3 prilogami je vendar prišla. Vsebinska je ta-le:

A. »Mladika.

I. Leposlovni del. 1. Fr. Bevk: Mrtvaški gost (Pesem). — 2. Iv. Pregelj: Sibolet (Pesem). — 3. Erben-Debeljak: Hčerina kletev (Pesem). — 4. Pastuškin: Neznanez z Rombona (Pesem). — 5. Al. Remec: Andrej Košta (Slov. povest). — 6. Stano Kosovel: Doje otrok (Pesem). — 7. C. Jeglič: Gospodična Anica in pedagogika. — 8. Stano Kosovel: Se malo ur (Pesem). — 9. France Bevk: Skopuh Ivanc (Povest o strahov-yih). — 10. Pastuškin: Samoodločka (Pesem). — 11. J. Juriš-Gradnik: Kdo je kriv. — 12. Janko Smeč: Kriz v polju (Pesem). L. Keber: Brezen (Kult.-zgod. paberk). — 14. A. Vodnik: Deklice nojo (Pesem).